

СТАНОВИЩЕ

*от професор, доктор на философските науки, д-р по история
Нако Райнов Стефанов, СУ „Свети Климент Охридски“
Научна специалност „Философия на икономиката, културата, политиката и
правото“*

Относно: Дисертационен труд за присъждане на научна степен **„ДОКТОР
ПО ПОЛИТОЛОГИЯ“** по професионално направление 3.3. Политически науки,
*научна специалност „Политология(Международни отношения) в
СУ „Свети Климент Охридски“*

Автор на дисертационния труд: **Ивайла Ивайлова Алексова**, дисертант в СУ „Свети
Климент Охридски“, Философски факултет, катедра „Политология“

Тема на дисертационния труд: „*Политиката на Япония в операциите на ООН по
поддържане на мира (2000-2014)*“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по
защита на дисертационния труд

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд и автореферат
в катедра „Политология“ на Философски факултет, СУ „Свети Климент Охридски“. Дисертантът Ивайла Алексова има сериозна езикова и академична подготовка, която е
създавала възможност за сериозна и задълбочена работа по темата. Тя владее японски,
английски и руски езици, а също така ползва френски и немски. През септември 2010 -
октомври 2011 г. завършва магистратура в университет Лайден, Нидерландия, по
специалност „Европеистика“ с магистърска теза: „Усилията за постигане на Целите на
Хилядолетието (сравнителен анализ между политики за развитие на Европейски съюз
и Япония)“.

От септември 2012 - юли 2014 г. се учи в магистърска програма „История и
съвременен развитее на страните от Източна Азия (Япония-Китай-Корея)“ в
Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, която завършва успешно с
магистърска теза на тема ”Мироопазващи операции на ООН-политиката на Япония
(1987-2006)“

В рамките на подготовката на дисертационния труд специализира в периода
септември 2014 г. - март 2016 г. в университета „Васеда“ по темата: „Усилия на
Япония за възстановяване в Афганистан“ и „Ролята на Япония в мироопазващите
операции“

2. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

*Представеният за становище дисертационен труд се състои от Увод, Първа
глава: Мироопазващите операции в рамките на ООН - базови параметри с подглави
1.1. Политически предпоставки и условия за мироопазващите операции и
концептуални платформи; 1.2. Мироопазващите операции през призмата на някои
основни школи в международните отношения; Втора глава: Японската външна
политика и операции по опазване на мира с подглави 2.1 Базови изследвания и общ*

преглед на външната политика на Япония в областта на сигурността след края на Студената война; 2.2. Въпроси, свързани с участието на японските сили за самоотбрана в мироподдържащи и мироукрепващи операции на ООН; 2.3 Общественото мнение като важен индикатор за участието в мироопазващите операции; Трета глава: Традиционни форми на участие на Япония в поддръжане на мира с подглави 3.1 Външнополитически приоритети на японските правителства в периода 2000-2009 г.; 3.2. Външнополитически приоритети на японските правителства в периода 2009-2014 г.; Четвърта глава: Нетрадиционни форми на участие на Япония в поддръжане на мира с подглави 4.1 Ролята на концепцията за човешка сигурност в операциите за укрепване на мира; 4.2 Случаите Афганистан и Южен Судан като илюстрация на японските усилия за укрепване на мира, Заключение и изводи, Литература, Приложения с общ обем 204 с.

Несъмнена е важноста и актуалността на темата, поради от една страна важната роля, която играе Япония в системата на международните отношения. От друга все по-голямото значение, което придобиват мироопазващите политики, дейности и операции в нашия все по-взаимозависим, но и все по-турбулентен свят. От трета, отсъствието на както обща, така и специализирана литература у нас на български език, която по един или друг начин да осветлява мястото, което заема Страната на изгряващото слънце в политиката на ООН за поддръжка на мира.

Целите на дадения труд, така както те са дадени от дисертанта, (с.8 на труда) са:

1. Да се представи както относително детайлна панорама на мироопазващите операции на ООН, така и на важно направление на международната политика на значима държава, каквато е Япония;
2. Да се разгледат комплексните и нелишени от противоречия традиционни и нетрадиционни формати, механизми и взаимодействия по поддръжка на международна сигурност в Ирак, Южен Судан и Афганистан, демонстрирани от Страната на изгряващото слънце, включително и използването на т.нар. „мека сила“;
3. Да се даде оценка на мироопазващия курс на Япония в рамките на политиката на международна сигурност на ООН, а също така да се характеризира това важно направление на външната политика на Страната на изгряващото слънце в рамките на мащабните и усилия да се „субективизира“ ролята и в глобалните политически взаимодействия и взаимоотношения.

Обект на изследване в дадения труд е „Политиката на Япония в рамките на усилията на ООН за установяване на мир и поддръжка на международната сигурност“. Предметът на изследователските усилия е „Участието на Страната на изгряващото слънце в мироопазващите операции на ООН в началото на XXI век“.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

На фона на една широка панорама, включваща както мироопазващите операции на ООН, така и различните концептуални платформи, даващи представа за различните подходи за международни отношения, а също и външната политика на Япония с нейните особености, се дават ясни и детайлни представи за традиционните и нетрадиционни форми на прилагането от Страната на изгряващото слънце на т.нар. „мека сила“ в нейните конкретни прояви в различни страни на база мироопазващите операции на ООН;

В дисертационния труд като методологическа основа са използвани:

- *Историческият подход, изискващ разглеждането на въпроса през призмата на развитието му във времето и пространството;*
- *Системно-структурният подход, предполагащ разглеждането на въпроса като система, т.е като съвкупност от взаимосвързани фактори, действащи в едно цяло;*
- *Логическият подход-изследва логиката на взаимодействията, за да се установи съществуването на евентуална връзка между събитията;, ограниченията на изследването, изпълнението на поставените задачи и постигането на целта на дисертационния труд.*

Освен това приложение намират също и методи като аналогия и сравнение, анализ и синтез, и други.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Освен споменатите в автореферата приноси бихме добавили такива като ясно формулираната теза за това, че чрез мироопазващи операции и политика в рамките на ООН Япония има за цел да превъзмогне „наследството“ на Втората световна война и от обект на международните взаимоотношения и взаимодействия да се превърне в субект на същите. Пак предвид гореспоменатото „наследство“ Страната на изгряващото слънце особено внимава за начина на това „субективизиране“. Ключово средство за същото става „меката сила“, т.е. участието в различните традиционни и нетрадиционни форми на мироопазващи операции в рамките на ООН.

Несъмнено като един друг принос трябва да споменем, че дисертационният труд е една първа работа в България посветена на тази тема.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите по дисертацията са над 10 на брой, по-точно 12, включително и такива в Япония и на чужд език. Това напълно отговаря на изискванията по отношение на такъв тип работи.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат отразява основните моменти на дисертационния труд, както и отговаря на ключовите изисквания, представени към такъв тип академични разработки.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Не могат да се отбележат никакви сериозни критични забележки. Нужно е да се каже, че на места има някои граматически грешки и пропуски, които, обаче, не следва да оказват влияние на оценката на дисертационния труд. Нашата препоръка е свързана с необходимостта по-широка българска аудитория да бъде запозната с работата. Поради което препоръчваме тя да издадена във вид на научна монография.

8. Заключение

Накрая ще подчертаем, че Ивайла Ивайлова Алексова е подготвила завършено научно изследване, отговарящо на изискванията за присъждане на научна и образователна степен “доктор”. Затова предлагаме на уважаемите членове на научното жури да се присъди степенята „доктор“ на дисертанта Ивайла Алексова.

01.03. 2017 г.

Град София

Подпис: .....